

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindellicorum, 1708

Articulus I. De Parochiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

QVÆSTIO XXIX.

IN TIT. XXIX. DE PAROCHIIS, ET ALIENIS PAROCHIANIS.

2476 **D**istum est præcedente titulo de sepulturis, quæ communiter fiunt in Ecclesia parochiali, seu illa, in qua defunctus Sacramenta, dum viveret, recepit, aut recipere debuit; titulo de sepulturis, iste subjungitur de parochiis, & quamvis etiam aliis Ecclesiis jus sepulturæ competat, ut dictum est præcedente titulo, discrimen tamen est in hoc. 1. quod Ecclesiæ non parochiales possint, non tamen teneantur ad sepulturam recipere defunctos, esto alibi non elegerint sepulturam, nisi habeant in iis sepulturam suorum Majorum, vel jus aliquod titulo foundationis, &c. parochialis autem teneatur suos parochianos recipere ad sepulturam, nisi alibi habeant vel propriam, vel electionem. 2. quod Ecclesiæ sepelienti, si non sit parochialis, non debeatur funeralis portio canonica, secus parochia, ut dictum est.

ARTICULUS I.

De Parochiis.

2477 **N**ot. quod *Parochia* quandoque latè sumatur pro tota diocesi c. 4. & 2. dist. 92. quandoque propriè & strictè, pro certa alicujus diocesis Ecclesia, quæ habet populum certis limitibus distinctum cum potestate fori poenitentialis, & Sacramenta suis ministrandi, & hæc dicitur *Ecclesia parochialis*, vocari etiam solet *plebanalis*, *baptismalis*, & *Ecclesia matrix*, si aliàs Parochias minores, & capellas sub se habet in subsidium, quamvis propriè ac strictè nomine *matrix Ecclesiæ* significetur Cathedralis, seu Episcopalis. Ex quo colliges, illum dici *Parochianum*, qui intra limites Parochiæ habitat verè; non autem juris fictione; Parochum autem, qui populo talis territorii, vel districtus, divinum Sacramentorum, & doctrinæ pabulum ex officio subministrat; unde hi sunt impropiè *Parochi*, quos Episcopus parocciis deputat ad nutum amovibiles, de quibus plura Azor p. 2. l. 3. c. 12. aq. 3.

Quæstio autem est. 1. quæ requirantur ad constituendam Ecclesiam *parochialem*? R. quòd tria *regulariter*. 1. fons baptismatis, 2. coemiterium, seu jus sepeliendi, 3. cura fori poenitentialis, & alia Sacramenta ministrandi intra limites sui territorii. Zerola in praxi Episcopor. V. *Parochia*. Parochia debet non minus, quam 10. Parochianos, hoc est, distinctas domus, seu familias habere, ad hoc, ut proprium super se habeat sacerdotem, alioquin aliis Ecclesiis conjungi debet, c. *Unio*. 10. q. 3. *Barbos. de officio Parochi*, p. 3. c. 1. num. 10.

Quæstio altera est, in quibus consistat jus Ecclesiæ Parochialis? R. quòd in seqq. 1. ut Parochiani in illa baptismum, & alia Sacramenta percipiant, 2. ut in illa diebus festis, & dominicis divina audiant, quamvis hoc jam abolitum sit contraria consuetudine; Nuptiæ in illa solemnè ritu celebrentur, & nubentes benedicantur, 3. ut in illa Parochiani sepeliantur, nisi alibi elegerint sepulturam, vel alibi habeant sepulturas Majorum: ut decimas, oblationes, & primitias solvant, & præstent Ecclesiæ Parochiali, de quibus V. Azor. p. 2. l. 3. c. 12.

2480 Circa prædicta Ecclesiæ parochialis jura not. 1. quantum est ad obligationem in Ecclesia parochiali recipiendi baptismum, & alia Sacramenta recipienda à proprio sacerdote, vel Parocho, non intelligi nisi de Sacramento baptismi, Eucharistiæ pro Viatico, & extremæ unctionis, quæ suis præstat Parochus tanquam Minister, de matrimonio autem, tanquam Testis Ecclesiæ, de quibus jam actum est suis ubique locis, & titulis: quantum ad Sacri auditionem in Ecclesia Parochiali, consuetudine, ut diximus, obligatio hæc abrogata est, præxim hanc non improbante Ecclesia, ut amplius constabit ex dicend. quæ verò pertinent ad benedictiones nuptiarum, constant ex l. 4. *decret. à num.* 728. & 1863. & ad assistendum matrimonio, *ibid.* à num. 623.

Quod

2481 Quod autem dicitur ex c. ut dominicis. 2. h. t. ibi: ut dominicis vel festiuis diebus Presbyteri, antequam Missam celebrant, plebem interrogent, si alterius parochianus in Ecclesia sit, qui proprio contempto Presbytero ibi velit Missam audire: quem, si invenerint, statim ab Ecclesia abiciant; accipiendum est de alieno parochiano non utcuque audire volente Missam illis diebus extra suam Parochiam, sed si hoc faciat ex contemptu proprii Presbyteri, ut ait textus; hinc cessante huiusmodi contemptu, secus dicendum est, ut notat Sylvester V. Missa. 2. num. 5. Navarr. in Manuali, c. 21. n. 5. nec obstat contemptum propterea, quod proprius alicujus Parochus sit notorius fornicator, vel excommunicatus, tradit Farinacius in praxi crimin. p. 5. q. 138. n. 3.

2482 Quae pertinent ad sepulturas Parochianorum, & quartam funeralem Parochiae debitam, si sepeliantur in aliena Ecclesia, exposuimus tit. praeced. quae ad solvendas decimas, oblationes, & primitias, dicemus in seqq. qualiter impetrari beneficia curata per concursum? qualiter aliis Ecclesiis uniri? qualiter, & quando dividi, seu dismembrari? de beneficiis curatis, & parochialibus in genere, ex prioribus titulis.

2483 Praeter haec in c. 1. h. t. proponitur quaestio, qualiter dividi debeat Parochia late sumpta (nimirum Episcopatus, seu Diocesis) quando cum parte plebis Episcopus sit haereticus, si, postquam alius Episcopus Catholicus ad eum Episcopatum electus est, ille haereticus cum plebe revertatur ad fidem, & dispensative admittatur ad eundem Episcopatum? & ibidem haec redditur resolutio, quod in tali casu duo illi Episcopi debeant Parochiam, seu plebem, inter se aequaliter dividere, ita, ut una pars ad Episcopum revertentem, altera pars dimidia, ad Episcopatum novum, & priori substitutum pertineat.

2484 Si autem queras, quis facere debeat eam divisionem? 2. cujus sit prius ex partibus divisio eligere? 3. quid agendum, si tantum una sit Parochia? 4. quid, si plures, sed non recipientes divisionem aequallem? Ad. 1. h. t. quod, qui inter illos duos Episcopos est antiquior; alter autem eligat, ex quo patet ad 2. ad 3. h. t. quod si unus tantum locus sit, seu Parochia, in qua ab aliquo tempore Catholici & Donatistae fuerunt, tum ad eum Episcopum pertineat, in quem plebs consenserit. Si vero non consentiant, sed Catholici antiqui velint suum Episcopum, illi vero, qui recens conversi sunt, suum: tum ille, quem plures elegerunt, preferendus est ei, quem pauciores elegerunt: sin autem partes sint aequales, ille Episcopus preferetur, qui diutius Episcopatum gessit. Ad. 4. h. t. si plura loca, seu parochiae Diocesis reperiantur, in quibus ambae partes, utriusque Religionis incolae fuerant, ut non possint aequaliter dividi, quia numero impari sunt: tunc divisio aliis locis, quoad unum locum remanentem fieri debere, prout supra dictum est in casu, si unicus tantum locus sit, sic dicit. c. 1.

fuerunt, tum ad eum Episcopum pertineat, in quem plebs consenserit. Si vero non consentiant, sed Catholici antiqui velint suum Episcopum, illi vero, qui recens conversi sunt, suum: tum ille, quem plures elegerunt, preferendus est ei, quem pauciores elegerunt: sin autem partes sint aequales, ille Episcopus preferetur, qui diutius Episcopatum gessit. Ad. 4. h. t. si plura loca, seu parochiae Diocesis reperiantur, in quibus ambae partes, utriusque Religionis incolae fuerant, ut non possint aequaliter dividi, quia numero impari sunt: tunc divisio aliis locis, quoad unum locum remanentem fieri debere, prout supra dictum est in casu, si unicus tantum locus sit, sic dicit. c. 1.

2485 Circa hunc casum not. in hoc c. esse casum specialem, quod Episcopus, in haeresin lapsus, & reversus, Episcopatu suo restitutus, nimirum propter circumstantias loci, & temporis; quia nimirum Episcopus reversus adhuc erat in possessione, non poterat congrue removeri, dominantibus tunc adhuc in Africa Donatistis, ad quos ante defecerat, prout colligi potest ex 24. q. 4. c. Pietas. 24. §. si inquirant.

2486 Quaestio. 3. est, an fines Parochiarum praescribi possint? sed de hoc jam egimus l. 2. tit. 26. de Praescript. a num. 2326. Quaestio 4. est, an Episcopus possit alienum Dioecesanum ordinare? nam haec proponitur in c. Nullus. 3. h. t. ubi dicitur, quod Episcopus alterius Parochianum (hoc est, dioecesanum) sine ipsius licentia, ordinare non possit, ac proinde judicare; nisi eodum domicilium transfulerit; sic enim fit subditus etiam ad recipiendos ab eius loci Episcopo ordines, de quo V. dicit. lib. 1. tit. 11.

ARTICULUS II.

De Parocho, ac ejus obligationibus.

2487 Parochorum nomine vocabantur apud Veteres (ut notat Cabassarius in tract. de Notitia Conciliorum, pag. 137.) qui salem, & ligna, & in universum omnia victui necessaria suppeditabant iis, qui Reipublicae causa peregre ibant; & generalius, conviviorum exhibitores, nec non nuptiarum auspices, & paranymphi: nunc vero animarum Pastores, qui ex officio in Ecclesia populo divinum Sacramentorum & doctrinae sacrae pabulum ministrant.

